

1776

1976

nederland 75c

GELEGENHEIDSZEGEL 1976 200 JAAR AMERIKA

Waarde 75 cent
Kleur geel, rood, blauw
en donkerblauw

VOORSTELLING

Een detail van een circa tweehonderd jaar oude, uit hout gesneden en beschilderde eeuwigdurende kalender afkomstig uit Ameland, voorstellende twee symmetrisch geplaatste vrouwenfiguren die elk de Amerikaanse vlag zwaaien. Tussen beide vrouwen is de Amerikaanse adelaar zichtbaar.
Bijzondere tekst: 1776 1976. Verder de landsnaam en de waarde aanduiding.

ALGEMEEN

Uitgegeven ter gelegenheid van de 200-jarige onafhankelijkheid van de Verenigde Staten van Amerika. Oorspronkelijk was het niet de bedoeling een zegel aan dit jubileum van een ander land te wijden. Maar aangezien in de loop van de maanden bleek dat hoe langer hoe meer Europese landen toch voornemens waren een Amerika-zegel uit te geven, zag Nederland zich uiteindelijk genoopt hetzelfde te doen. De zegel was vanaf 25 mei 1976 verkrijgbaar.

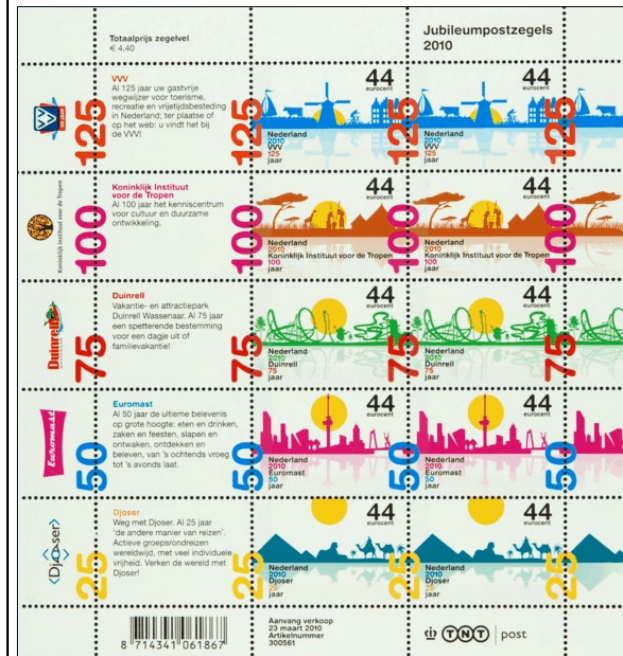
ONTWERP EN VORMGEVING

In februari 1976 gaf de directeur-generaal der PTT opdracht twee verschillende ontwerpteam te vragen om voorstellen te doen. Het team Karel Kruijsen met Henk Cornelissen en het team Hans Kruit met Geert de Jong gingen meteen aan de slag en legden een aantal schetsen voor. Er moest naar gestreefd worden zegel Amerika-zegel eind mei uit te geven. Van de verschillende voor ontwerpen werd in eerste instantie het vlag-ontwerp van de samenwerkende grafici Hans Kruit en Geert de Jong gekozen. Het kon echter uiteindelijk niet de goedkeuring van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat wegdragen, met het gevolg dat zij opdracht kregen een ander motief te kiezen. Het team Kruit en de Jong werkte nu een geheel ander motief uit namelijk een detail van 200 jaar oude uit hout gesneden beschilderde *'eeuwigdurende'* kalender.

Johannes Jozef (Hans) Kruit is geboren in Wageningen op 16 mei 1951. Ontwerper van grafische vormgeving, industriële vormgeving en nieuwe-mediaproducten. Hans studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunsten Sint-Joost te Breda (Grafische Vormgeving) van 1970 tot 1975 en volgde de opleiding Graphic Information aan het Royal College of Art in Londen. Hij kreeg aanvankelijk veel overheidsopdrachten o.a. voor de PTT, en daarnaast aan eigen projecten. Vanaf 1985 was Kruit verbonden aan de faculteit Industrieel Ontwerpen van de TU Delft. Hij ontwikkelde vanaf 1987 samen met BRS Premisela Vonk de huisstijl van de Belastingdienst. In 1992 nam hij mede het initiatief om de werkgroep E-media op te starten voor de Beroepsvereniging Nederlandse Ontwerpers (BNO). Voor de PTT werkte hij aan de volgende postzegels:

- 1976 200 jaar Amerika
- 1976 Sportserie KNAU (55 cent)
- 1978 Sportserie Schaken (40 cent)
- 1980 Bridge Olympiade
- 1983 ANWB samen met R. v. Raalte
- 1989 Decemberzegel

Geert de Jong is geboren in 1951 te Steenberg. Ook Geert studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunsten Sint-Joost te Breda (Grafische Vormgeving) van 1970 tot 1975. Hij werkte na zijn studie als free-lance ontwerper. In oktober 1977 oprichter **Bureau Smidswater**. Directeur/partner Smidswater Design and Communication (okt. 1977 - apr. 2012). Daarna zelfstandig werkzaam als adviseur en vormgever. Voor Geert de Jong is de postzegel **200 jaar Amerika** ook zijn eerste.

Het Bureau Smidswater ontwierp in 2010 het velletje postzegels Nederland 2010 Jubileumpostzegels ter gelegenheid van de jubilea van de VVV, het Koninklijk Instituut voor de tropen, Duinrell, Euromast en de reisorganisatie Djosser.

Team: Karel Kruijsen met Henk Cornelissen

Vorstudies

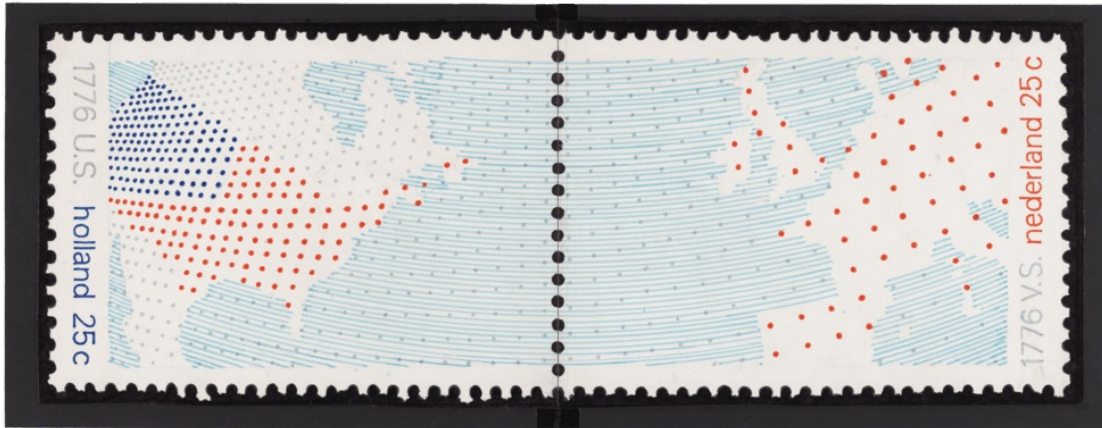
Objectnr. 55739

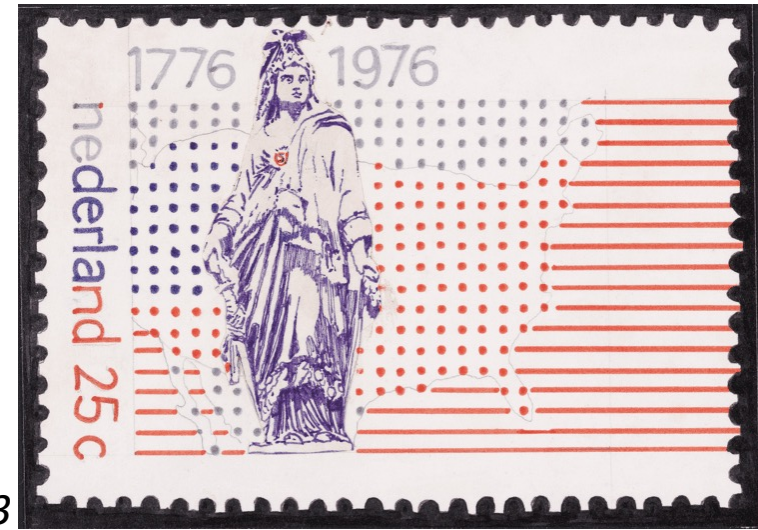
Vorstudies

Objectnr. 55738

Team: Hans Kruit met Geert de Jong

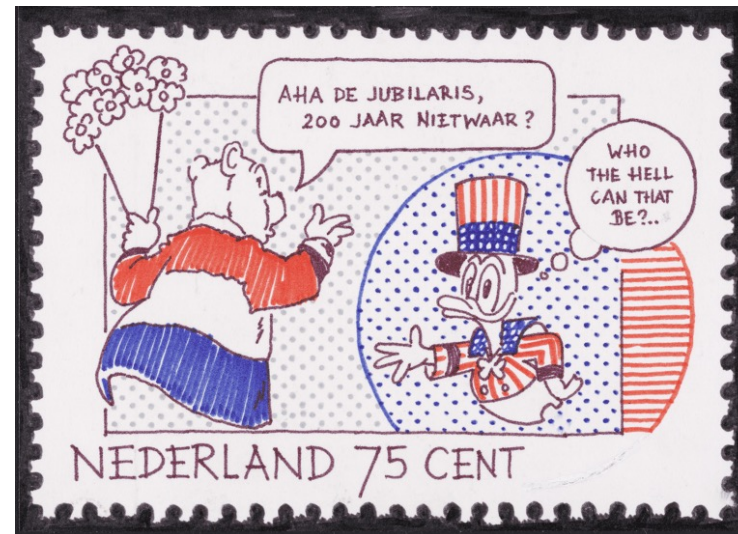
Ontwerp *Objectnr. 55740*

Ontwerp
Objectnr. 55743

Ontwerp *Objectnr. 55744*

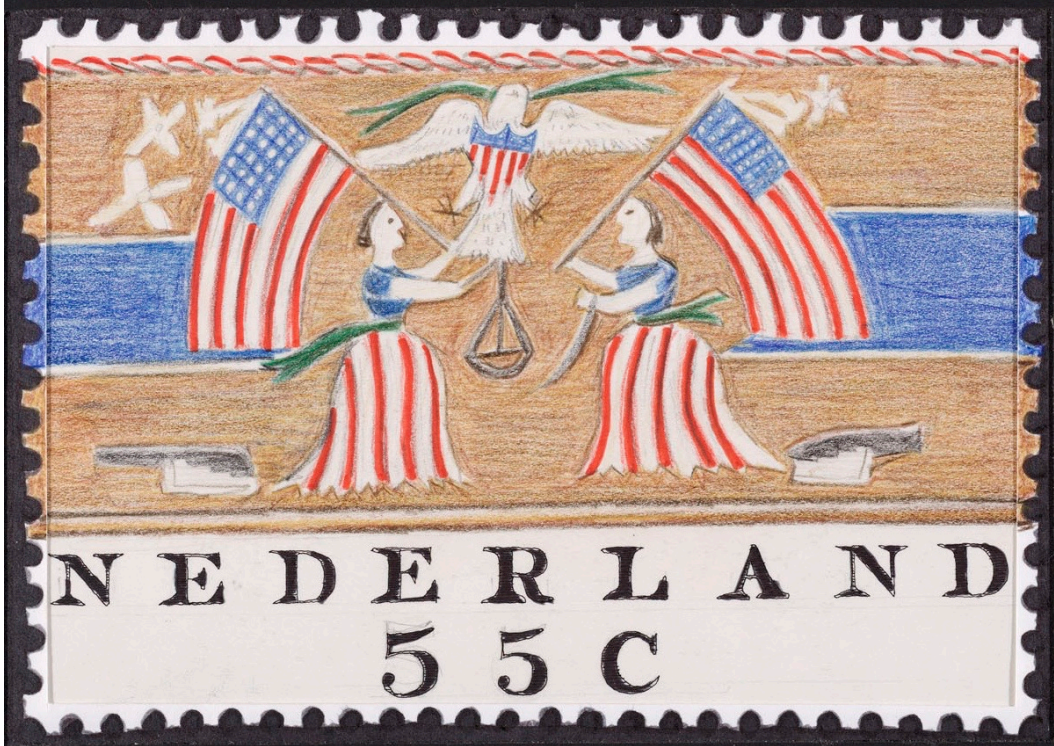
Ontwerp
Objectnr. 55742

Team: Hans Kruit met Geert de Jong

De nieuwe opdracht!

Ontwerp

Objectnr. 55741-a

Ontwerp

Objectnr. 55741-b

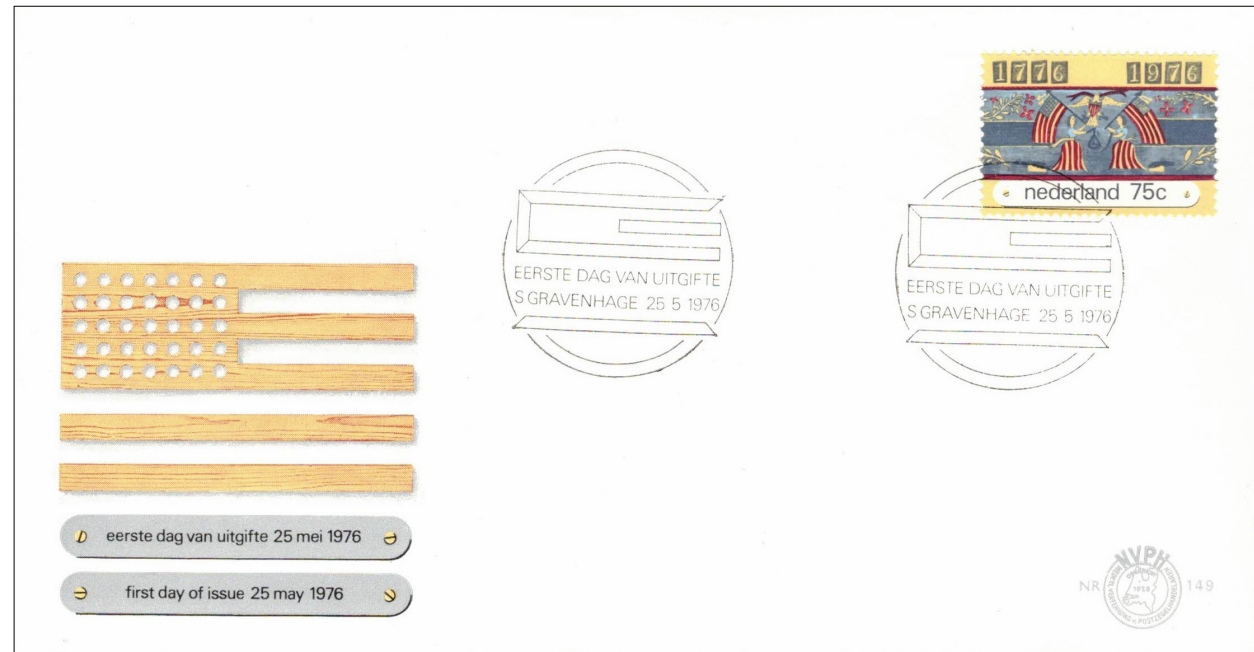
GEBRUIKSGESCHIEDENIS

Op 25 mei 1976 werd een zegel uitgegeven ter gelegenheid van de 200-jarige onafhankelijkheid van de Verenigde Staten van Amerika. De zegel was bij alle postinrichtingen en bij de bestellers belast met de behandeling van postzaken aan huis tijdens de bestelling verkrijgbaar en diende voor het verzenden van brieven naar het buitenland. De zegel diende te worden verkocht zolang de voorraad strekte. In de week van 5-10 september 1977 moest het assortiment postwaarden beperkt worden, zowel in de normale zegelkassen als in de kassen aan de filatelieloketten en bij de Filatelistische Dienst. Deze postzegels dienden te worden gezonden aan de ambtenaar grootzegelverkoop van het districtspostkantoor. De geldigheidsduur voor frankering was bij de uitgifte onbepaald, maar werd later beperkt t/m 31 december 1985.

Eerstedagstempel.

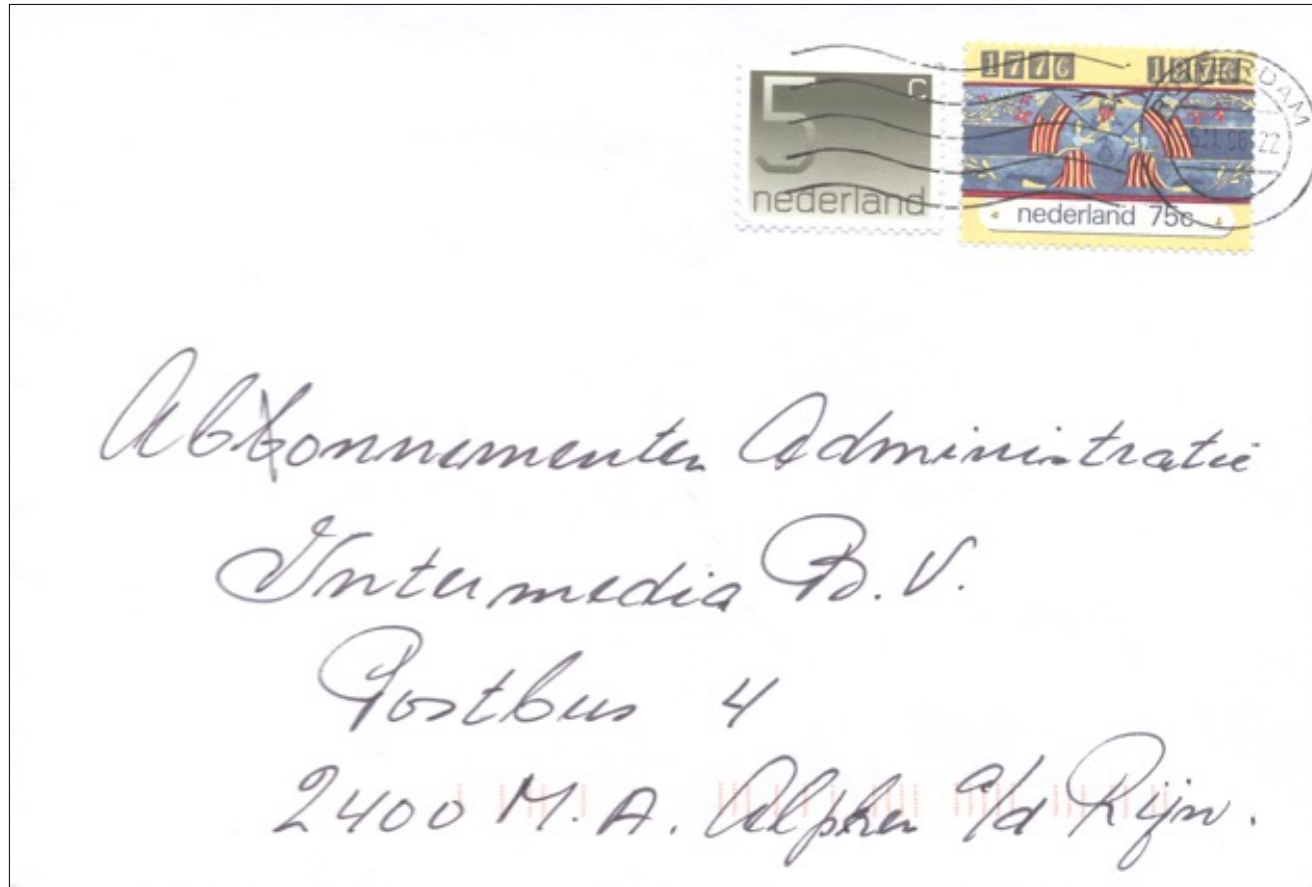

Ter gelegenheid van de eerste dag van uitgifte van deze zegel werden bij de postzegelhandel eerstedagenveloppen verkocht zijn tegen de prijs van 30 cent per envelop.

Niet beport!

Hoewel de frankeerzegel niet meer geldig was na 31 december 1985 werd deze op 5 november 1996 toch nog, ten onrechte gebruikt op een brief van Rotterdam naar Alphen aan den Rijn. Het brieftarief was 80 cent van 1 juli 1991 tot 1 juli 2001.

TECHNISCHE ASPECTEN

Druk/verschijningsvorm

De zegel is vervaardigd in offset, in vellen van 10 x10 zegels.

De loketvellen bestonden uit 100 stuks.

Perforatie/formaat

Kamtanding is 14 : 12¾ (G-kam). Het beeldformaat en zegelgrootte is 36 x 25 mm.

Het perforatiebeeld is d/d/0/d.

Papier

Sortectie papier met fosforecerende laag.

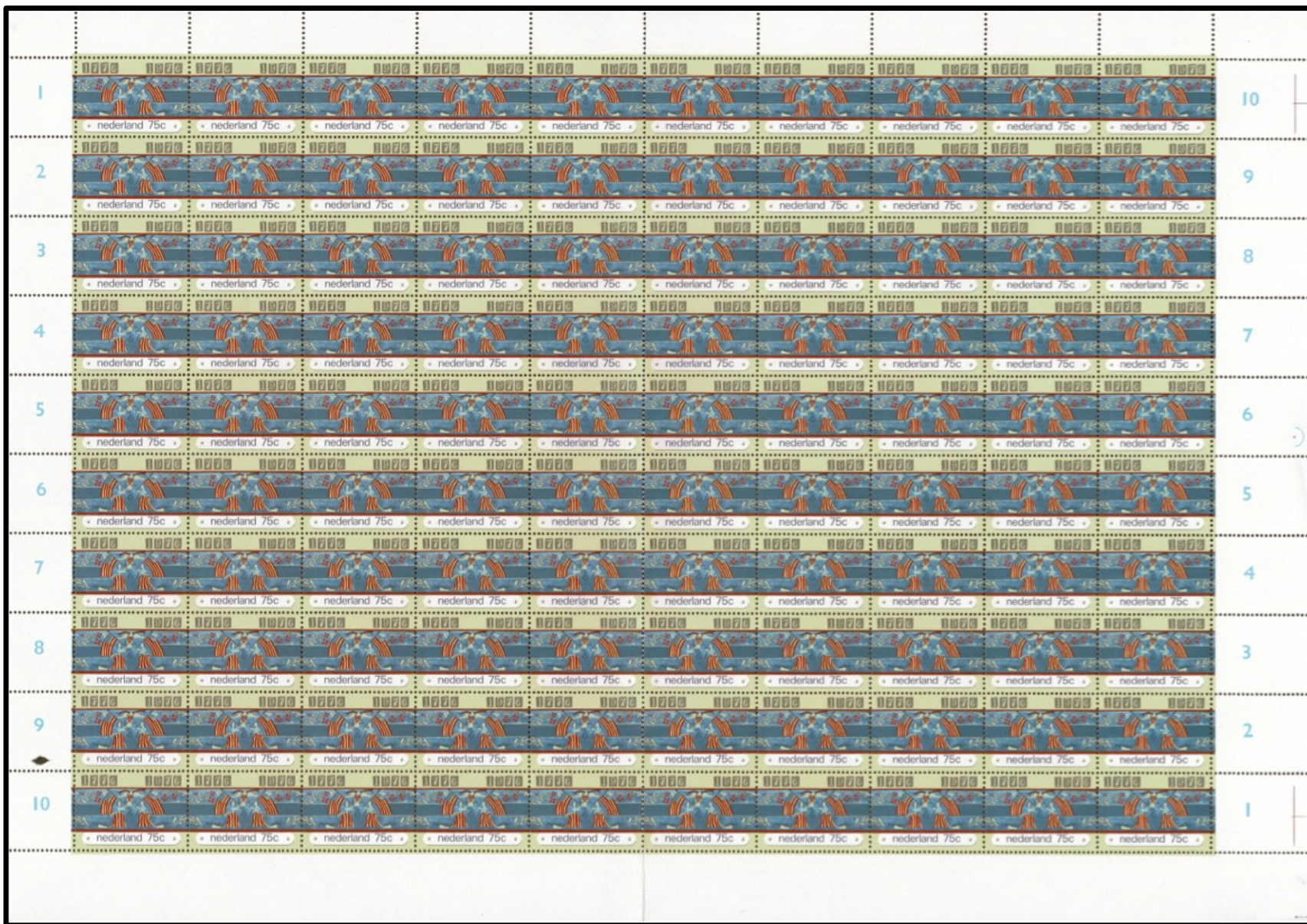
Vellen van 430 x 540 mm.

Ponsnummer 5 staat meestal voor zegel 81.

Gom

Synthetische gom (Delfts Nationaal).

Loketvel
van
100 zegels.

Velrandbijzonderheden

Het zegelbeeld loopt in de vier velranden 1 mm door.

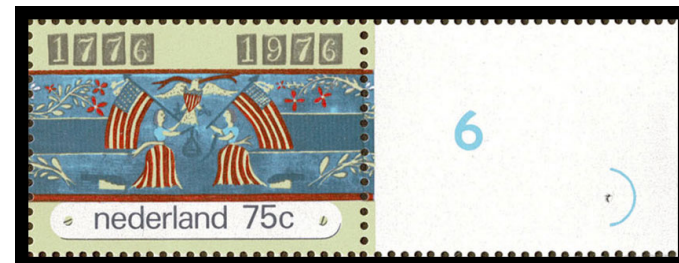
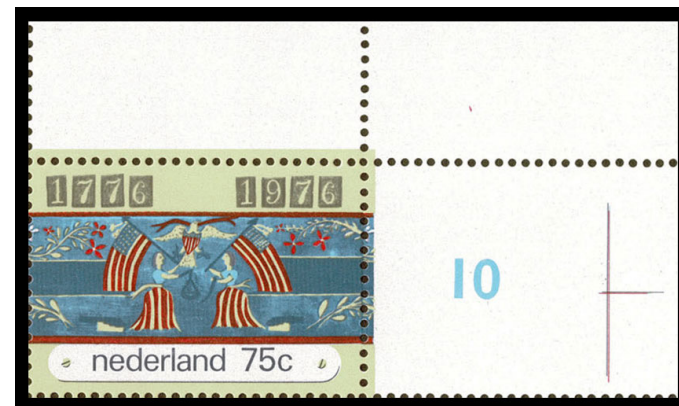
Op de zijranden komen telcijfers voor, links van 1-10 en rechts van 10-1, in de kleur blauw.

In de velrand is links naast zegel 1, links naast zegel 91, rechts naast zegel 10 en recht naast zegel 100 een paskruis met de drukk kleuren afgedrukt.

Voorts is in de rechteronderhoek van het vel een zwarte horizontale lijn te zien.

Markeerboogjes zijn aangebracht in de kleur blauw en doorgeprikt voor zegel 41 en achter zegel 50.

De druk-kenmerken zijn vaak afgesneden zoals hier aan de linkerkant!

Aanmaak- en verkoopcijfers

Overzicht afgeleverde vellen van 100 stuks.

Waarde	Aflevering datum	aantal	pons
75 cent	08-04-1976	42.349	5

Verstrekking in zegels.

Waarde	75 cent
Afgeleverd	4.234.900
Verstrekt kantoren	4.431.152
Aan derden	13.748
Retour kantoren	530.835
Vernietigd	320.835
Verkocht	3.900.317

LITERATUUR

PTT Dienstorders:	1976	225, 253
	1977	348, 363
	1984	553, 560
NMP	1976	363, 425, 429

Nederlandse postzegels 1976. Staatsbedrijf der PTT /
Staatsuitgeverij, Den Haag 1977, p 54-61

Nat. Archief, Collectie Postwaarden te 's-Gravenhage.
Objectnr. xxxxx

Postzegelontwerpen <http://www.postzegelontwerpen.nl/>

JAAROVERZICHT

75 cent	voor- handen	afgeleverd van drukker	verstrekt kantoren	aan derden	retour kantoren	vernietigd	verkocht	voor- raad
1976	0	4.234.900	4.331.152	13.748	210.000	0	4.121.152	100.000
1977	100.000	0	100.000	0	320.835	320.835	-220.835	0
1978	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		4.234.900	4.431.152	13.748	530.835	320.835	3.900.317	